

simonsen
vogtwinig

Arkivloven og skyen

Senioradvokat, Malin Tønseth
17. Mars 2015

www.sfv.no

Arkivloven

- Arkivloven § 9 – offentlige arkiv
 - "Utan i samsvar med føresegner gjevne i medhald av § 12 i denne lova eller etter særskilt samtykke frå Riksarkivaren, kan ikkje arkivmateriale ... (b.) førast ut or landet, dersom dette ikkje representerer ein naudsynt del av den forvaltningsmessige eller rettslege bruken av dokumenta".
- Arkivloven §§15, 17 og 19 – private arkiv
 - Melding til Riksarkivaren hvis arkiv planlegges ført ut or landet eller står i fare for å gå tapt
 - Riksarkivaren kan kreve å få kopiere arkivdokumentene
 - Særskilt verneverdig arkiv: utførsel krever samtykke fra Riksarkivaren.

Riksarkivets pressemelding

29/9 2014

"Riksarkivaren seier nei til skyarkivering i utlandet

Arkivverket har dei seinare åra motteke eit aukande antall spørsmål rundt kva som er lov i samband med skylagring av arkiv, særleg skylagring i utlandet. Etter vår forståing kan arkiv ikkje lagrast på server som befinn seg utanfor Noreg sine grenser, då dette i praksis vil innebære å føre arkiv ut av landet"

- Skyarkiv i utlandet er ulovlig" (*Digi.no*)
- Riksarkivaren sier nei til skylagring i utlandet (*Teknisk Ukeblad*)
- Hele saken er en smule merkelig. Riksarkivet bør gi samtykke til lagring i utlandet, mener IKT-Norge (*Digi.no*)
- Sky-leverandør i tenkeboksen etter Riksarkivets uttalelse (Kommunal Rapport)

Brev til Kulturdepartementet

16. sept. 2014

"Stadig flere tjenesteleverandører av arkivsystemer tilbyr nå skylagring til offentlige forvaltningsorganer, som på sin side vil forsikre seg om at løsningene de benytter er i henhold til regelverket, deriblant arkivloven med forskrifter.

Fordi arkivloven § 9 bokstav b forbyr utførsel av arkiver har Arkivverket i denne sammenheng uttalt at lagring i så fall må skje på servere som er fysisk plassert i Norge."

Arkivloven

- Vedtatt i 1992, før utbredt bruk av Internett og elektronisk dokumenthåndtering
- Tar ikke direkte stilling til elektronisk arkivdanning
- Forbud mot utføring av arkivmateriale
- Bakenforliggende formål og hensyn?
- Anvendelse på skytjenester?

Hva er Cloud computing

simonsen
vogtviig

”Dataprosessering, datalagring og evt programvare, på servere som står i eksterne serverparker tilknyttet internett”

Hvor lik er en sky

Public cloud Global
Nasjonal Private cloud
Community cloud

Hybrid cloud

Utfordringer...

- Cloud-tjenester kan oppfattes som en trussel mot:
 - Transparens og kontroll
 - Informasjonssikkerhet
 - Minimalitet
 - ...
- Det har hersket usikkerhet om lovligheten av skytjenester

Hvorfor legge arkivet i skyen?

- ✓ Gammel teknologi - dyr å vedlikeholde/drifte
- ✓ Brukergrensesnitt
- ✓ Vanskelig å opprettholde kompetanse
- ✓ Dyrt avhengighetsforhold til konsulenter
- ✓ Ønske om innovative nye løsninger
- ✓ Tilgjengelighet og mobilitet
- ✓ Stabilitet og oppetid
- ✓ Enklere samhandling
- ✓ Ønsker om en effektiv arbeidshverdag
- ✓ Skalerbarhet og kostnadseffektivitet

Hvor befinder dataene seg

- Har betydning for:
 - relevant lovgivning
 - faktisk rådighet over dataene
 - rettmessig krav på tilgang
 - risikobildet (landrisiko)
 - etc.

Arkivloven § 9 bokstav b

Utførselforbudet

*"arkivmateriale [kan ikkje] **førast ut or landet**, dersom dette ikkje representerer ein naudsynt del av den forvaltningmessige eller rettslege bruken av dokumenta"*

Elektronisk dokumenthåndtering

- arkivloven ble til på et tidspunkt der arkivmateriale stort sett ble håndtert og lagret i papirform
- forarbeidene peker på at § 9 bokstav b primært er utformet med hensyn til papirarkiver
- uomtvistet at reglene i arkivloven også gjelder for dagens elektroniske dokumenthåndtering

Delkonklusjon: forbudet mot "utføring" gjelder også ved elektronisk dokumenthåndtering og elektroniske arkiver

Sikring av informasjonskilder

Formålsfortolkning

- forbudet mot utførsel er en del av arkivlovens § 9 - "kassasjon" av arkivmateriale
- må også tolkes i lyset av det overordnede formålet med arkivloven:
 - arkivmateriale *skal tas vare på og være tilgjengelig for ettertiden (§ 1)*
 - loven skal sikre at dokumentene er *trygge som informasjonskilder for samtid og ettertid (§ 6)*

"Utførsel"

Ordlydsfortolkning

- En naturlig språklig fortolkning tilsier at det tas sikte på tilfeller hvor *materialet etterfølgende håndteringen befinner seg utenfor Norge*
- Etter sin ordlyd gjelder forbudet ikke for utførsel som er en fornøden del av forvaltningsutøvelsen eller organets bruk av dokumentene
- Hvor permanent må "utførsel" være for at den rammes av forbudet i § 9?
- Hva med utførsel som er av *relativt midlertidig karakter*:
 - hensyn til ordinær saksarbeid?
 - materiale som tidvis / midlertidig befinner seg utenfor Norge
 - naturlig del av forvaltningsutøvelsen

Forbudets anvendelse på skytjenester

- Data som behandles i en skyløsning befinner seg til enhver tid fysisk på (opptil flere) servere hvis geografiske plassering er mulig å angi
- Plassering av datasenter (geografiske plassering av server) må anses å være avgjørende for hvor data befinner seg
- Serveren(e) som benyttes for lagring er bestemmende for *hvor* arkivmaterialet befinner seg
- Ved bruk av skytjenester for lagring hvor arkivmaterialet er lagret på servere utenfor Norge må materialet anses som "ført ut av landet" i arkivlovens forstand
- *Delkonklusjon:*
 - Arkivloven innebærer **forbud mot skyarkiv** hvis servere befinner seg utenfor Norge
 - Forbudet gjelder for **arkivdatabasen**
 - Forbudet gjelder også for **sikkerhetskopien** som arkivloven foreskriver må være på plass
- **Men...**

Skytjenester som ikke gjelder lagring

”Hva med kontorstøtte, kommunikasjon, samhandling, dokumentdeling etc. ved bruk skyløsning?”

Forbudets rekkevidde...

- Tidvis / kortvarig (mellom)lagring av arkivmateriale på servere utenfor Norge innebærer neppe at arkivmaterialet skal anses som utført i arkivlovens forstand
 - Bruken av nye effektive løsninger for dokumenthåndtering og samhandling kan anses som en fornøden del av forvaltningsutøvelsen (jf. § 9 bokstav b siste punkt)
 - Kan finnes (opp til flere) kopier av arkivmateriale på ulike lagringsområder også utenfor Norge

Andre utfordringer

Sky versus lokal

- Avtalen med en norsk leverandør er kanskje ikke en avtale med en norsk leverandør...
 - Hvor er dataene dine egentlig?
 - Hvem er underleverandør, og kan jeg stole på disse?
- Skyleverandøren vil kunne bekrefte at «alt» sikkerhetskopieres
 - Godt nok? Eller teste spesifikt for deg?
- Tilgjengelighet
 - Format, tilgang og utskrift
- Hvordan er du sikret ved bytte av leverandør?
 - Exit-muligheter
 - Overføring til annet system / printe ut alt

Sjekkpunkter for lovlighet:

- Overføring av data utenfor EØS(personopplysninger)?
- Risikovurdering (sikkerhetsdokumentasjon)
- Databehandleravtale
- Andre regler (i hvilket landskap befinner du deg)?
 - IKT-forskriften : *Gjelder for mange bransjer, bl.a. banker, forsikringsselskaper, inkassoforetak, eiendomsmeglere m.v.)*
 - Helseregisterlovgivningen / Normen: *Spesialregler for helsesektor*
 - Bokføringsregelverk: *Regnskap og bokføring i skyen*
 - ...

Veien videre for lovgiver

- Hva bør regelverket fokusere på?
 - Ikke sikkert at fysisk oppbevaringssted er like viktig...
 - Kontroll over dataene og tilgang
 - Personopplysninger må vurderes nærmere
- Sentralt:
 - Integritet
 - Konfidensialitet
 - Tilgjengelighet

Takk for meg!

Malin Tønseth
Senioradvokat

mto@svw.no

Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS